

Цей феномен пов'язують із схильністю комп'ютерних користувачів до креації нових мовних одиниць, а не модифікації вже існуючих.

Підбиваючи підсумок викладеного вище, необхідно зауважити:

- комп'ютерна терміносистема характеризується стрімким розвитком та активними процесами створення нових значень та форм, при цьому скорочення є найбільш продуктивним способом словотвору у комп'ютерній концептосфері;

- аналіз комп'ютерної лексики за стилістичними ознаками дозволяє виокремити термінологічні лексеми професійного та наукового вжитку, а також жаргонні лексичні одиниці, що Використовуються у міжособистісному спілкуванні через мережу Інтернет задля скорочення мовних засобів у здійсненні комунікації;

- дослідження комп'ютерної лексики англійської мови за типами скорочення (акроніми, аббревіатури, еліптичні скорочення) дозволило виявити тенденцію до більшого використання акронімії та аббревіатур у порівнянні з еліптичними скороченнями, а також випадки встановлення омонімічних відношень акронімів комп'ютерної концептосфери з словами загального вжитку;

- при перекладі скорочених лексем комп'ютерної концептосфери з англійської мови українською необхідно застосовувати повне найменування явища; збереження аббревіатури у тексті перекладу є можливим, якщо створена інновація набула самостійності та ознак інтернаціональної лексики і не потребує дешифрування.

Перспективним напрямком дослідження комп'ютерної терміносистеми може стати розробка методологічних засад для створення англо – українських перекладних та тлумачних словників комп'ютерної термінології з врахування стилістичної забарвленості лексичних інновацій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Александрова В.Г. Когнітивно-комунікативний потенціал еліптичного речення в сучасній англійській мові: автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови» / В.Г.Александрова. – Одеса, 2008. – 25с.
2. Белозьоров М.В. Англійські лексичні та фразеологічні новотвори у сфері економіки: структурний, семантичний і соціофункціональний аспекти: автореф. дис... канд. філ. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови» / М.В. Белозьоров. – Київ, 2003. — 19 с.
3. Бондаренко В.О. Фонетична структура інноваційних складних слів сучасної англійської мови: автореф. дис... канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови» / В.О. Бондаренко – Київ, 2001. — 20 с.
4. Вовк Л. Термін та термінологічна лексика в німецьких текстах з біржової і банківської діяльності / Л. Вовк // Іноземномовний текст за фахом. – Львів: Світ. – 1998. – С. 129-135.
5. Єнікєєва С.М. Скорочення слова як механізм формотворення й словотворення в сучасній англійській мові. / С.М. Єнікєєва // Вісник Запорізького національного університету. – 2008. №5. С. 103-120.
6. Зацний Ю.А. «Внутрішні» запозичення сучасної англійської мови. / Ю.А. Зацний // Вісник СумДУ. - 2006. – Т.1, №11(95). – С. 23-29.
7. Левицький А.Е. Зіставлення функціональних особливостей систем номінативних одиниць англійської й української мов. / А.Е. Левицький // Вісник Житомирського педуніверситету. – 2008. №4. С.176-188.
8. Цюпа М.А. Фонографічні й орфографічні особливості акронімів сучасної французької мови: автореф. дис... канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови» / М. Цюпа – Київ, 2008. - 19 с.
9. Чумак Л.М. Складноскорочені слова як особливий клас слів у сучасній англійській мові. / Л.М. Чумак // Вісник Житомирського державного університету. -2008. -№40 Філологічні науки. - С. 212 - 215.
10. Англо-русский, русско-английский словарь. Термины современной информатики. [состав. Е.Ю. Ваулина, В.Н. Річков]. / Е.Ю. Ваулина, В.Н. Річков М.: ЄКСМО, 2004. – 637 с.
11. Глоссарий компьютерных терминов: словарь-справочник / [состав. С.Н.Тригуб]. / С.Н.Тригуб – 10-е издание. Спб.: изд «Вильямс», 2002. - 429 с.

**Семенко В.
(Чернівці)**

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті досліджується особливість лінгвокраїнознавчого аспекту та його наявність на заняттях з іноземної мови. Детально проаналізовані загальні, дидактично-методичні принципи, можливості співпраці.

В статье исследуется особенность лингвострановедческого аспекта и его присутствие на занятиях по иностранному языку. Детально проанализированы общие, дидактически-методические принципы, возможности сотрудничества.

The article deals with the peculiarity of the linguistic-cultural aspect and its availability on the lessons of the foreign language. The common, didactic - methodical principles, opportunities of cooperation have been in details analyzed.

При вивченні іноземної мови одним з обов'язкових елементів є так званий лінгвокраїнознавчий аспект, який можна охарактеризувати, як аспект методики викладання іноземної мови, у якому досліджуються методи, прийоми ознайомлення з іноземною мовою, новою культурою. Однією з актуальних проблем у вивченні іноземної мови є розробка лінгвокраїнознавчого аспекту. Лінгвокраїнознавчий елемент, який вивчається в курсі іноземної мови в ЗОШ та ВНЗ України, підходи до його вивчення є неоднозначними і сприйняття такого роду елементів вимагає інтелектуальних, історичних, географічних та естетичних знань, сприяючи пізнанню духовного багатства іншого народу, підвищуючи рівень гуманітарної освіти та сприяючи входженню у світову спільноту. Такі знання є необхідними для розвитку молодшої людини, формування її світогляду.

Аналіз публікацій і досліджень, в яких започатковано розв'язання даної проблеми, свідчить про вагоме значення у підготовці нових педагогів, здатних здійснювати освітньо-виховну діяльність в умовах багатокультурності, глобалізації. У наш час є ряд робіт, які присвячені різним аспектам цієї проблеми. Особливості лінгвокраїнознавчого аспекту та його поєднання на заняттях з іноземної мови у своїх працях досліджували Е. Верещагін, В. Костомаров, присвятивши наукові роботи національно-культурному компоненту мовного матеріалу, Г. Куліков, В. Мартиневський, Г. Томахін та ін., однак до сих пір немає єдності серед мовознавців щодо місця цього аспекту в процесі вивчення іноземної мови. Важливим аспектом цієї проблеми є становлення фахівця, який володіє основами міжкультурної комунікації, культури, толерантності у контексті інтеграції України до світової спільноти, про що свідчать праці А. Алексюк, В. Болгаріної, Н. Бориско, І. Зязюна, В. Краєвського, С. Ніколаєвої, І. Пасова, та ін.

Виходячи з актуальності та досягнень вітчизняного і зарубіжного мовознавства, автор ставить за мету вивчення лінгвокраїнознавчого аспекту, його взаємозалежність з вивченням іноземних мов, як необхідність глибокого вивчення середовища, побуту носіїв мови, їх культури, способу життя, національного характеру, менталітету.

З огляду на поставлену мету, автор визначив такі дослідницькі завдання: розглянути основні визначення лінгвокраїнознавчого аспекту; проаналізувати його основні принципи у поєднанні з вивченням іноземної мови.

Існує, зокрема така думка, згідно якої країнознавчий елемент – це інтегрована частина заняття з іноземної мови. Заняття з іноземної мови повинне сприяти тому, щоб розвінчувати різного роду упередження, підтримувати порозуміння між людьми різних культур, навчати критичній толерантності. Щоб зуміти осмислити іншу культуру, потрібно усвідомлювати та не забувати власну культуру, оскільки завдяки новій мові вчаться новому світобаченню. Оволодіння іноземною мовою, як засобом міжкультурної комунікації передбачає формування лінгвокраїнознавчої компетенції [4; 6].

Вивчення країнознавчих реалій починається з перших годин занять іноземною мовою. Уже під час роботи над лексикою слід відзначити, що значення слів не ідентичні у рідній та іноземній мові. Ці обумовлені культурою розходження піддаються сенсифікації. Лексичні одиниці, які забарвлені національно-культурною семантикою можна поділити на: назви реалій (предмети і явища, які характерні для однієї культури та відсутні в іншій); мовні одиниці конотативної лексики (слова, які співпадають за основними значеннями, але відрізняються культурно-історичними асоціаціями); мовні одиниці фонові лексики (предмети, явища, які мають аналоги в обох культурах, проте різняться національними особливостями функціонування) [2: 68-75]. Не завжди важливо те, щоб сприяти великому знанню фактів, важливішими є стратегії й виконавські навички в ознайомленні із чужою культурою. Завдяки країнознавству можна навчитися, як потрібно поводити себе у чужій країні. Воно повинне сприяти знанням про країну, предметне знання географії, політики, історії, економіки, суспільства й культури. Наше розуміння чужої країни часто має справу більше з нами самими ніж з об'єктивними даними. Опрацьовуючи країнознавчу тему, потрібно брати до уваги різні погляди, а також протиріччя.

Країнознавчий аспект на заняттях з іноземних мов, а зокрема німецької мови – це принцип, що конкретизує себе комбінацією мовного посередництва й культурної інформації й повинен діяти певною мірою також і після занять з іноземної мови, наприклад, внаслідок академічних обмінів і різноманітних заходів, зустрічей. Слід зауважити, що країнознавство в контексті сказаного не є окремим навчальним предметом.

Країнознавство не потрібно обмежувати тільки вивченням держав й державних інститутів. Воно стосується німецькомовного простору з його національними, регіональними, транскордонними феноменами. Таке розуміння країнознавства віддзеркалює ідею створеної *Євоти Регіонів*. Розглянемо детальніше її основні принципи:

I. Загальні принципи

Заняття з німецької мови сприяє мирному співіснуванню людей відповідно до хартії Об'єднаних Націй. Центральне значення відводиться країнознавству, яке має за мету розуміння культурної ідентичності народів, мова котрих вивчається на заняттях з іноземної мови.

Під країнознавством розуміють певний динамічний процес, при цьому свідомо відмовляючись від повноти інформації, беручи до уваги гіпотетичну картину певної країни. Той факт, що німецька мова є рідною мовою в різних регіонах, представляє особливий шанс для зорієнтованого на міжкультурну комунікацію заняття.

Первочинним завданням країнознавства є сенсифікація, а також розвиток здатностей, стратегій і навичок у вивченні чужих культур. Разом з тим відчужені культурні явища потрібно краще оцінювати, та співвідносити до власної реальності. У такий спосіб очевидно зникатимуть упередження й кліше й розвиватиметься критична толерантність

На заняттях з німецької мови, а також у навчальних посібниках і додаткових матеріалах повинні враховуватися відомості про увесь німецькомовний простір. Важливими критеріями є розмаїтість джерел і транспарентність відповідних точок зору, позицій, поглядів.

Країнознавство знаходиться у тісному зв'язку з оволодінням іноземною мовою. Певна увага на обмежену мовну здатність студентів й мовна прогресія вимагають дидактичного спрощення, однак, не можуть призвести до симпліфікації, зменшення, огрубіння й перекручування. Відповідна якість країнознавчих відомостей повинна гарантуватися за допомогою того, що ведеться пошук у співробітництві з експертами відповідних земель або регіонів.

Країнознавчий аспект як інтегральний складовий елемент занять з іноземної мови вимагає від викладачів іноземної мови відмінної освіти та відповідного підвищення кваліфікації, для того щоб ефективно запроваджувати власний досвід, різноманітні матеріали з вивчення усіх німецькомовних регіонів.

II. Дидактично-методичні принципи

Ознайомлення з країнознавчими реаліями в рамках занять з німецької мови відбувається як процес активної дискусії із чужими культурами. Це значить наділяти їх вибором матеріалів, оформленням й спонукувати та надихати до творчої роботи.

Відомості про німецькомовні регіони повинні передаватися по можливості за допомогою справжніх автентичних матеріалів. При виборі матеріалів потрібно зосередити свою увагу на тому, щоб враховувалися різні позиції, погляди й протиріччя суспільства.

Студентів потрібно спонукати до того, щоб у них з'явилися цікавість і бажання до відкриттів. Можливість висловлювати власну думку не може переставляти маніпуляційні коментарі авторів.

Акцепція країнознавчих матеріалів залежить від обачного вибору як приемних, так і критично-спірних відомостей. Різноманітність регіональної розмаїтості німецької мови представляє важливий міст між оволодінням мовою й країнознавством. Ця розмаїтість не може ставитися на користь уніфікованих норм (ні фонологічним, ні лексичним, ні морфологічно-синтаксичним), а повинна пізнаватися студентами на прикладі призначених адаптованих текстів і матеріалів.

Країнознавство є певною мірою також історією в сучасному. Тому виникає необхідність звертатися також до історичних тем й текстів на заняттях з німецької мови. Такі тексти повинні давати роз'яснення про зв'язок минулого, сучасності і майбутнього, про різні оцінювання подій, а також про історичну якість самого оцінювання.

Ознайомлення з літературними текстами здійснює важливий внесок у вивченні німецькомовної культури. За допомогою літератури можна зрозуміти відмінності власної та чужої дійсності й суб'єктивних оцінювань, тим паче, що літературні тексти мотивують саме завдяки їхньому естетичному й афективному звертанню. Літературний текст повинен бути, по-перше, *автентичним*, який містить мовленнєві твори, які виникли в цілком реальних ситуаціях спілкування, по-друге, *актуальним*, який відображатиме сучасний етап соціально-рольової взаємодії, по-третє, *типовим*, який містить стандартизовані мовленнєві твори, які відтворюються у різноманітних мовленнєвих ситуаціях [5].

Характерною рисою німецькомовної культури є не центральна спрямованість, а розмаїття німецькомовних регіонів у їхньому багатогранному історичному, політичному, культурному й

мовному розвитку. Обмежувати себе на занятті тільки одним певним німецькомовним регіоном суперечить змісту подання країнознавчого аспекту на заняттях з іноземної мови.

При вивченні чужих культур студенти повинні чітко усвідомлювати рідну культуру. Тому заняття країнознавчий елемент повинен продовжувати чужу культуру в рідній країні, підхоплювати попередні знання й кліше, давати можливість для контрастового повторного огляду й корекції. Чужа культура пізнається студентами часто емоційно й суб'єктивно. Тому соціо-культурний аспект повинен надавати опрацьовані переживання, суб'єктивні думки, емоції.

Країнознавчий аспект вказує на існування зв'язку його з іншими навчальними галузями й навчальними предметами. Розмаїтість методів на заняттях з іноземної мови як і в інших навчальних галузях є так само важливою передумовою для сприяння незалежного й автономного навчання.

III. Можливості співпраці

При розробці країнознавчих матеріалів необхідною є співпраця між фахівцями німецькомовних країн. Особливо важлива роль відводиться обміну інформацією, готовності до обліку отриманої інформації та її правильної передачі.

Люди й установи, які мають фаховий інтерес до відомостей про німецькомовну країну, повинні забезпечуватися за їх вимогою необхідними країнознавчими матеріалами.

Передумовою цього є відповідна інфраструктура у всіх німецькомовних країнах.

Для підвищення кваліфікації викладачів потрібно вимагати:

- країнознавчі теми, які зорієнтовані на всі німецькомовні регіони,
- відповідна дидактика й методика країнознавчого заняття.

Фахівці різних німецькомовних країн повинні брати активну участь у заходах підвищення кваліфікації. Коли б можливо, слід такі заходи планувати й проводити разом з партнерами цих країн.

Об'єднання викладачів німецької мови / Міжнародне об'єднання викладачів німецької мови повинні розглядати це в якості одного з першочергових завдань, спонукати міжнародну кооперацію в країнознавчій галузі, передавати відповідні побажання їх членів й авторів підручників, сприяти двосторонньому й багатосторонньому підвищенню кваліфікації, а також повідомляти про заходи підвищення кваліфікації в різних німецькомовних країнах і допомагати координувати відповідні зустрічі.

Досліджуючи тему, ми з'ясували, що організація вивчення іноземної мови перебуває в тісному зв'язку з національною культурою народу, який розмовляє цією мовою, лінгвокраїнознавча окраска навчання в цілому, навчальних матеріалів, зокрема, сприятиме посиленню комунікативно-пізнавальної мотивації, розширенню загальнокультурного світогляду, дозволить урізноманітнити прийоми й форми робіт, апелювати до інтелекту й емоційної сфери, найбільш ефективно реалізувати загальні дидактичні вимоги поєднання навчання з вихованням. Отже, можна констатувати важливе значення і можливості лінгвокраїнознавчого аспекту в поглибленні рівня володіння студентами іноземної мови, знань про країну, мова якої вивчається, впливу на особистість в цілому, на її освітні, виховні орієнтації, життєві орієнтири, професійні потреби. В наступних дослідженнях плануємо проаналізувати види та шляхи розширення та удосконалення свідомої, творчої, пошукової діяльності студентів, яка базується на використанні лінгвокраїнознавчих знань.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Верещагин Е., Костомаров В. Лингвострановедческая теория слова. – М.: Рус. яз., 1980. – 320 с
2. Верещагин Е., Костомаров В. Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного. Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: Русский язык, 1976. – 248 с.
3. Куликов Г., Мартиневский В. Страноведческие реалии немецкого языка. – Минск. – Высшая школа, 1986. – 159 с.
4. Миньяр-Белоручев Р., Оберемко О. Лингвострановедение или иноязычная культура? // Иностранные языки в школе. – 1993. – № 6. – С. 54-56.
5. Селиванова Н. Литературно-страноведческий поход к отбору текстов для домашнего чтения // Иностранные языки в школе. – 1991. – № 1. – С. 60-64.
6. Томахин Г. Лингвострановедение: что это такое? // Иностранные языки в школе. – 1996. – № 6. – С. 22-27.